

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 12 december 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 oktober 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

1) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

herenhuis met haaks aanpalende 'keuken' van de voormalige brouwerij, gelegen te Gistel (Gistel), Brugse baan 215;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie F, perceelnummer(s) 288L(DEEL).

De **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een materiële getuige van de belangrijke, beeldbepalende plaats die brouwerijen innamen in het 19de-eeuwse dorp
- als zijnde een gaaf bewaard vrijstaand herenhuis uit de eerste helft van de 19de eeuw, met sobere witgeschilderde lijstgevel
- als herenhuis met bewaarde interieurindeling en sobere interieurelementen

2) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

kasteel en aanhorigheden van "Château de la Waere", meer bepaald het eigenlijke kasteel, het koetshuis met achtergelegen paardenstal en nutsgebouw, de twee residentiële gebouwtjes, het pomphuis en de L-vormige ommuring van de moestuin, gelegen te

Gistel (Gistel), Brugse baan 141, 143, 145;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1496E, 1500F, 1503K(DEEL), 1504F(DEEL), 1508C(DEEL).

de **historische, in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- het kasteelpark en –gebouwen vormen een materiële getuigenis van de historiserende architectuuropvattingen van Alfred Ronse (1876-1962) die onder meer naar voren kwamen in zijn vele publicaties over onder meer landelijke bebouwing en windmolens
- de architectuur van het kasteel en van de nutsgebouwen getuigen van het streven naar stijleenheid van Alfred Ronse
- dat Alfred Ronse bij de (her)bouw van het kasteel vertrok van de bewaarde rechtervleugel en dat hij het portaaltorentje imiteerde of hergebruikte voor de gloriëtte, getuigt van de gang naar geschiedenis van Alfred Ronse
- de verzorgde afwerking van het kasteel cf. sierelementen en bewaard houtwerk is uitzonderlijk
- de erg verzorgde interieurafwerking, voornamelijk met neo-rococo-inslag, getuigt van de historische fascinatie van Alfred Ronse, de trap is een kopie van die uit een voornaam Iepers huis, dit vormt een getuigenis van de identificatie van de vroeg 20ste-eeuwse burgerij met de 18de-eeuwse adel.
- het interieur werd sinds de (her)bouw van het kasteel nauwelijks gewijzigd, de indeling met centrale hal met trap, kapel, salons, (personeels)keuken getuigt van de levenswijze van de hogere burgerij in de eerste helft van de 20ste eeuw
- het koetshuis (waar de accu's voor de electriciteitsopwekking via reeds beschermde Ronsemolen stonden), de paardenstal en het nutsgebouwtje, en het als gloriëtte gecamoufleerde pomphuis getuigen van een zelfde ingenieuze fascinatie voor het buitenleven, evenals een streven naar zelfvoorziening
- de ruime voormalige moestuin met verzorgde eclectische tuinmuur met torentjes toont aan dat het om een belangrijke kasteelsite gaat en kadert eveneens binnen de idee van zelfvoorziening
- dat de kasteelsite nog twee kleinere doch erg verzorgde residentiële gebouwen omvat getuigt van het belang van deze site.

3) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

arbeidershuisjes met cottage-inslag, gelegen te

Gistel (Gistel), Brugse baan 151, 155, 157;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1515/2D, 1518K(DEEL), 1518L(DEEL).

de **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde beeldbepalende arbeidershuisjes met cottage-inslag aan de Brugsebaan bij het binnenrijden van Gistel, alsdusdanig typologisch voor de ruimer verspreide cottage-architectuur in dit stadje cf. imitatievakwerk en afgewolfde zadeldaken

- als zijnde een materiële getuige van de regionalistische architectuuropvatting van Alfred Ronse (1876-1962), die onder meer naar voren kwamen in zijn vele publicaties over landelijke bebouwing
- als zijnde gaaf bewaarde arbeidershuisjes met cottage-inslag cf. het bewaarde houtwerk met kleine roedeverdeling en de wit en rood beschilderde luiken.

4) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

voormalige tegelfabriek Boudolf met herenhuis, gelegen te Gistel (Gistel), Vaartstraat 6-8;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1009/2A4(DEEL), 1009/2A5(DEEL), 1009/2B5.

de **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- het achterin gelegen burgerhuis vormt een goed voorbeeld van de statige woonst van de rijke (industriële) burgerij in de tweede helft van de 19de eeuw
- de fijne afwerking van houtwerk en kroonlijst op klossen is eerder uitzonderlijk
- het interieur en de indeling weerspiegelen de leefwereld van de rijke burgerij in de tweede helft van de 19de eeuw: enerzijds rijkelijke salons, anderzijds dienstkeuken en meidentrap
- het goed bewaarde interieur geeft een staalkaart van de cementtegels en de enternietproducten van de firma Boudolf.

de **industrieel-archeologische waarde** wordt als volgt omschreven:

- de voormalige tegelfabriek Boudolf getuigt van een stuk industrieel verleden te Gistel, aan de ca. 1980 gedempte vaart
- de gevelwand ter hoogte van de voortuin van het herenhuis is sterk geritmeerd door de getoogde en rondbogige muuropeningen met gaaf bewaard houtwerk, nog geaccentueerd door de fruitbomen in leivorm
- de fabrieksbeuk vertoont nog de typologie van de voormalige leerlooierij
- de voormalige toonzaal uit de jaren 1920-1930 met cementtegels vormt een materieel archief van de cementtegelpductie
- het betonnen waterreservoir getuigt van een latere fase in de tegelproductie.

5) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

de dekenij, gelegen te Gistel (Gistel), Bruidstraat 1 en de pastorie gelegen te Gistel (Gistel), Bruidstraat 2;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 940/5G2(DEEL) (dekenij), 917B4 (pastorie).

de **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- de dekenij en de pastorie, respectievelijk van 1903 en ca. 1912 laten zich typeren als een regionale interpretatie van de neogotiek met neo-Brugse inslag
- de dekenij van 1903 (cf. muurankers) vormt een goed voorbeeld van het neogotische werk van de Oostendse architect C. Pil

- markerende elementen zijn onder meer de punt- en tuitgevels, de Brugse traveeën met maaswerk, de portalen, de sierankers, en de arduinen kruiskozijsen
- de dekenij bewaart de oorspronkelijke indeling met markerende centrale traphal met verspringende smalle vensters en houten bordestrap
- de dekenij en de pastorie vormen erg beeldbepalende panden aan de Bruid- en Kasteelstraat, een eenheid vormend met het kerkkoor en de zuidelijke kerkontrek, de muur die de tuin van de dekenij aan de Kasteelstraat afsluit, accentueert deze zichtlijn.
- de pastorie bewaart zijn oorspronkelijke indeling en enkele oorspronkelijke interieurelementen waarbij de schouw (rechter kamer) met tegeltjes in de Delftse traditie met voorstellingen geput uit het Nieuwe Testament en de Handelingen der Apostelen erg typerend is voor een pastorie.

6) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als dorpsgezicht:

kerk- en dekenijsite met kerk, kerkontrek, dekenij, pastorieën en afspanning 't Gravenhof, gelegen aan de Kerkstraat, Bruidstraat, Kasteelstraat en Neerhofstraat te Gistel (Gistel); bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 910C (kerk en kerkontrek), 910D, 917B4 (pastorie), 917C4 (pastorietuin), 917P3 (pastorie jaren 1940-1950), 917R3 (tuin), 918R (onbebouwd terrein), 920K2 ("t Gravenhof"), 940/5G2 (dekenij).

de **historische, in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als beeldbepalend dorpsgezicht met daarin kerk en kerkontrek, de dekenij van 1903, de pastorie van ca. 1912, de pastorie uit de jaren 1940-1950, de bijgaande tuinen en het Gravenhof van ca. 1911, en een gedeelte van de tracés van de Kasteelstraat en de Bruidstraat
- de neogotische kerk Onze-Lieve-Vrouw ten hemel opgenomen van 1853-1867 n.o.v. architect P. Buyck, waarvan het grondplan deels gebaseerd is op de oude gotische hallenkerk en de ornamentiek (bv. bakstenen hoektorentjes) deels werd overgenomen van de bewaarde toren (toren beschermd in 1937)
- de kerk vormt samen met de Godelieveabdij een bedevaartsoord met nationale vermaardheid voor de H. Godelieve, zowel de Godelievebeuk als de ommeegang met kapelletjes met taferelen uit het leven van de Heilige refereren daaraan
- de kerkontrek (voormalig kerkhof) bewaart de archeologische sites van het voormalig gravenkasteel (ten zuiden van de kerk, aansluitend bij de Markt) en van de na de godsdiensttroebelen niet meer heropgebouwde beuken van de gotische hallenkerk (ten westen van de kerk) (cf. bijgevoegde opgravingsplannen)
- op het voormalige kerkhof zijn een aantal interessante elementen bewaard zoals de afzomende rij beuken en esdoorns, de toegangsdreef afgezoomd door leilinden, de ommeegangkapelletjes met telkens een oude taxus, enkele bewaarde grafmonumenten uit het laatste kwart van de 19de eeuw/ eerste helft van de 20ste eeuw
- het dorpsgezicht omvat eveneens de als monument voorgestelde dekenij van 1903 (Bruidstraat nr. 1, zie hoger) en pastorie van ca. 1912 (Bruidstraat nr. 2, zie hoger) en de tuinen ervan, de tuin van de dekenij is aan de Kasteelstraat afgesloten met een lange blinde tuinmuur, bij de pastorie sluit nr. 4 aan, een pastorie uit de jaren 1940-1950 in een vereenvoudigde regionalistische stijl. De dekenij en de pastorieën vormen beeldbepalende bouwvolumes aan de Bruidstraat, de twee neogotische bouwvolumes zijn heel beeldbepalend tegenover het kerkkoor

- 't Gravenhof van ca. 1911 op de hoek van de Neerhof- en de Bruidstraat wordt opgenomen binnen het dorpsgezicht als een materiële getuige van de architectuurvisie van Alfred Ronse die dit pand bouwde als een afspanning bij de kerk. Dit neo-classicistische hoekpand is heel beeldbepalend.

7) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde:

- als monument:

zogenaamde Britanniahoeve, gelegen te

Gistel (Gistel), Naaikapelleweg 1;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 280E(DEEL).

De **historische, in casu ook architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een unieke en vroege realisatie van een modelhoeve (ca. 1855)
- als zijnde een gaaf bewaarde materiële veruitwendiging van het gedachtengoed van de West-Vlaamse agronoom Pierre Bortier
- als zijnde een gaaf bewaarde hoeve met gesloten opstelling en decoratief metselwerk, aspecten uitzonderlijk voor het noorden van de provincie
- als gaaf bewaard geheel gelegen middenin omhaagde weide, nog geaccentueerd door twee toegangslanen aan de Naaikapelleweg
- als omvattende een beeldbepalend woonhuis, met de uitstraling van een herenwoning, waarop de oostoprijlaan geaxeerd is.

8) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en volkskundige waarde:

- als monument:

neogotische kapel, gelegen te

Gistel (Gistel), Tempelhofstraat ZNR.;

bekend ten kadaster:

Gistel, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 754/4H.

de **historische waarde, in casu ook architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- als dankkapel vormt het gebouw een materiële getuigenis van het lange burgemeesterschap van Delphin Depuydt eind 19de eeuw/ begin 20ste eeuw
- als zijnde een vrij grote dankkapel, die qua stijl een combinatie vormt van neogotische elementen en 'architectura minor' cf. de beraping typisch voor eind 19de eeuw/ begin 20ste eeuw.

de **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een goed bewaard voorbeeld van een Lourdeskapel (cultus typisch voor het laatste kwart 19de eeuw/ begin 20ste eeuw) cf. Mariabeeld in rotsimitatie.

9) Omwille van het algemeen belang gevormd door de industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

voormalig station van Moere, gelegen te

Gistel (Moere), Moerdijkstraat 29;

bekend ten kadaster:

Gistel, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 375D2.

de **industrieel-archeologische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als voorbeeld van een station met de karakteristieken van het gebouwd patrimonium van de stichtende maatschappij 'Soc. Anonyme du Chemin de Fer d'Ostende à Armentières' die een belangrijke rol speelde als beheerder van een snelle spoorverbinding tussen de wereldsteden Londen en Parijs. Stationsstijl o.a. gekenmerkt door de gele baksteenbouw (streekmateriaal), de aanwezigheid van gevelritmering door spaarvelden, door het gemengd gebruik van rondboogvormige en getoogde muuropeningen en door kroonlijsten met getande sierbanden. Het betreft hier tevens een materiële illustratie van de bouwstijlen die door privé-maatschappijen in het algemeen en de maatschappij 'Soc. Anonyme du Chemin de Fer d'Ostende à Armentières' in het bijzonder ca. 1868 werd toegepast.

10) Omwille van het algemeen belang gevormd door de industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

gietijzeren paal met richtingborden, gelegen te

Gistel (Moere), Moerdijkstraat ZNR.;

bekend ten kadaster:

Gistel, 2e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 382G(DEEL).

de **industrieel-archeologische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde één van de weinige nog in situ bewaarde exemplaren en als dusdanig een goed bewaard voorbeeld alsook een materiële getuige en illustratie van de wijze waarop in de eerste helft van de 20ste eeuw het wegverkeer werd geleid en de bereikbare bestemmingen werden aangeduid. Het gaat hier tevens om een materiële getuige van de veelzijdige massaproductie van de toenmalige ijzergieterijen, in casu van de esthetische opvattingen die werden toegepast.

11) Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en socio-culturele waarde:

- als monument:

dorpspomp, gelegen te

Gistel (Zevokote), Zevokotestraat ZNR.;

bekend ten kadaster:

Gistel, 3e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) ZONDERNUMMER.

de **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een getuige van de in de 19de eeuw gemeenschappelijke watervoorziening in het dorp Zevokote

de **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een beeldbepalend relict van een verdwenen dorpsleven, op de hoek van de Zevokote- en de Schoolstraat.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 12-12-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN